

dan Maade, at alle og enhver vidste og maatte vide, at det hverten var gennemførligt i Landstinget eller gennemførligt over for Regeringen, som dog principielt havde vist sig villig til at imødekomme Folketinget. Den Virksomhed, som altsaa har været udøvet fra det ærede Medlems Side, kan jeg i det mindste for mit Vedkommende ikke anerkende paa anden Maade end som et tydeligt Tegn paa, at man dog til syvende og sidst egentlig intet ønskede. Nu sagde det ærede Medlem nok, at Regeringen og Folketinget i sin Tid havde været enige om et Antal af 137 Medlemmer, ja, det er fuldstændig rigtigt, det have de været enige om, men hvad kan det hjælpe, at de paa et vist Tidspunkt vare enige om, at et saadant Tal kunde tilstedes, naar de iøvrigt vare lige ind til Grunden uenige om, hvorledes dette skulde udføres, naar vi kom til at forme de enkelte Kredse. Jeg skal tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at der jo var en Grundforskel mellem det Forslag, der fremkom fra Regeringen om 137 Medlemmer, og det Forslag, som stillede fra det ærede Medlems Side som Fører for Folketingets Flertal i denne Sag. Der var nemlig den Grundforskel, at medens Flertallet fremsatte et Forslag, som ganske sikkert, hvad Tallet angik, stemmede overens med Grundloven, men for øvrigt hengav sig til en hvilken som helst Vilkaarlighed, hvad Udførelsen angik, var Regeringens Forslag saaledes, at det foreslog en Fordeling af de 137 Medlemmer paa en saadan Maade, at man saa vidt det overhovedet var gørligt, som i Overensstemmelse med den Maade, paa hvilken den grundlovgivende Rigsdag i 1849 havde fordelt det Antal Medlemmer, som der efter Grundloven den Gang skulde være i Folketinget. Naar man spørger om: Ja, hvilke Principper vare nu lagte til Grund, hvorledes er Grundlovens forte Paragraf bleven udført, saa maa man se hen til, hvorledes den er udført gennem Valgloven. Det er der vi skulle søge, og der findes ganske vist ikke alene dette, at der skulde være 137, men der findes ogsaa gennemført en bestemt Orden, der findes gennemført visse Principper. Der findes først en Fordeling Sted af Medlemmerne paa Amtene, paa Overøvrighedskredse, i Forhold til det Indbyggerantal, som de have, saaledes at disse holdes helt uden for hinanden. Man fordelede ikke Folketingskredse saaledes, at man blander Kjøbenhavn og Frederiksborg og Holbæk og Præsto Amt sammen, men saaledes, at det Antal Kredse, der kan tilkomme Kjøbenhavns Amt, fordelede man paa Kjøbenhavns Amt. Man fulgte dernæst en anden

Hovedregel, nemlig den, at man ikke søgte at lægge Valgstedet saa vidt muligt i Midtten af Kredsen, men man gjorde det saaledes, at man, saa vidt det var muligt, lagde Valgstedet i en Købstad, og dette gjorde man af to Grunde, som ogsaa fremgaar af Fordelingen, dels fordi man mente, at hele Færdselen dog væsentlig gik den Vej, og at det var meget lettere for Landboerne at komme til den Købstad, de plejede at søge — selv om de havde noget kortere til et andet Sted, som laa midt i Kredsen — fordi alle Vejforbindelser og navnlig de gode Vejforbindelser gik den Vej, men dernæst ogsaa, fordi man mente, at Købstæderne vare meget strengt behandlede i Grundloven og Valgordningen, idet de saa at sige i alle Kredse vare i et absolut Mindretal. Man mente derfor at burde begunstige dem noget derved, at man lagde Valgstederne hen til dem. At man maatte i den Henseende i Tidens Løb, som Forholdene have udviklet sig, er bleven skuffet, er noget andet, men at Hensigten aabenbart var den, noget at hjælpe paa den uheldige Ordning af Kredse for Valgstedernes Vedkommende, er sikkert nok, om end man maatte i saa Henseende har bedraget sig. Dette kunde jeg naturligvis udføre meget videre, men de ærede Herrer kende det jo lige saa godt som jeg, og det kan derfor være tilstrækkeligt at sige, at det var disse Principper, som findes i den bestaaende Valglov, der bestemte søgtes gennemførte af Regeringen i det Forslag, som forelaa os om de 137, medens de ærede Medlemmer af den modsatte Vej brød med disse Principper. Enhver kan se, at naar man gør det, vil man kunne komme til om trent, hvad det skal være. Det kommer aldeles an paa, hvorledes jeg bevæger mig. Naar jeg kan gaa fra Kjøbenhavns Amt saavel ind i Frederiksborg, Holbæk som Præsto Amt, kan jeg begynde at gaa mod Syd, jeg kan begynde at gaa mod Nord, jeg kan begynde at gaa lige mod Vest, og jeg kan saa lige saa mange Resultater, jeg vil have. Jeg kan derfor sammensætte Kredse, ligesom jeg har Vist, og derved kommer man — selv om man ikke har tilsiget noget af den Valggeometri, som det ærede Medlem talte om, kan man meget let, paa Grund af den menneskelige Svaghed komme til noget saadant, da det kan have ikke ringe Betydning med Hensyn til Valgkredsens Stemmesforhold, om man lægger det ene eller det andet Sogn til en Valgkreds. Og selv om man ved med sig selv, at man har søgt at holde sig fri for alt muligt i den Retning, kan man ikke let undgaa, at andre saa Mistanke om det modsatte. Hvad man